

Sygn. akt I UZ 40/21

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Józef Iwulski (sprawozdawca)

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z odwołania K. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

z udziałem zainteresowanych: M. Ż., Ł. P. i S. P.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 26 stycznia 2022 r.,

zażalenia odwołującego się na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 24 czerwca 2021 r., sygn. akt III AUa [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 czerwca, III AUa (...), Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) odrzucił skargę kasacyjną K. W. od wyroku tego Sądu z dnia 7 stycznia 2021 r., III AUa (...). Sąd Apelacyjny przyjął, że istotą sporu w rozpoznawanej sprawie było ustalenie podmiotu zobowiązanego do odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne, którego tytuł stanowiła niekwestionowana przez strony umowa o pracę wykonywana przez M. Ż., Ł.P. i S.P. W ocenie Sądu drugiej instancji, w sprawie dotyczącej poboru składki z tytułu podlegania obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, dopuszczalność skargi kasacyjnej zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia (por. postanowienia Sądu

Najwyższego: z dnia 9 października 2002 r., II UZ 94/02, OSNP 2004 nr 6, poz. 107; z dnia 16 kwietnia 2015 r., I UK 470/14, LEX nr 1751284; z dnia 16 kwietnia 2015 r., I UK 470/14, LEX nr 1751284; z dnia 20 września 2017 r., I UK 342/16, LEX nr 2390760; z dnia 7 listopada 2017 r., II UK 656/16, niepublikowane). W związku z tym, że strona skarżąca mimo wezwania Sądu nie uzupełniła braku formalnego skargi kasacyjnej i nie podała wartości przedmiotu zaskarżenia Sąd Apelacyjny na mocy art. 398⁶ § 2 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną.

W zażaleniu na powyższe postanowienie K.W. zarzucił naruszenie art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398² § 1 k.p.c. przez ich błędne zastosowanie i niezasadne przyjęcie, że sprawa wszczęta odwołaniem od decyzji określającej podleganie obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentownemu, wypadkowemu, chorobowemu jest sprawą o prawa majątkowe, w której dopuszczalność skargi kasacyjnej uzależniona jest od wartości przedmiotu zaskarżenia, podczas gdy jest to sprawa o objęcie obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, w której skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. W uzasadnieniu zażalenia podniósł, że nie podał wartości przedmiotu zaskarżenia, gdyż nie posiadał żadnych możliwości wskazania lub ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia. Ponadto istotą sporu w niniejszej sprawie było, czy odwołujący się jest płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i na ubezpieczenie zdrowotne, a nie to, jaka jest wysokość podstawy wymiaru składek. Powołał się przy tym na pogląd zawarty w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 14 października 2020 r., I UZ 16/20.

Mając powyższe na uwadze żalący się wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W zażaleniu podniesiono niezasadne przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, że w rozpoznawanej sprawie dopuszczalność skargi kasacyjnej uzależniona jest od wartości przedmiotu zaskarżenia. W związku z tym należy podkreślić, że niezależnie od trafności zastosowania przez organ rentowy art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ocen

Sądów orzekających w tym zakresie, w rozpoznawanej sprawie nie było wątpliwości co do podlegania zainteresowanej ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu (pozostawaniu w zatrudnieniu pracowniczym). Według utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego (podzielanego przez skład orzekający), sprawa, w której adresat decyzji organu rentowego wymierzającej składki na ubezpieczenia społeczne zaprzecza, że jest płatnikiem składek należnych za ubezpieczonego, jest sprawą dotyczącą składek na ubezpieczenia społeczne, a nie sprawą o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego (art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c.). Wartość przedmiotu zaskarżenia w takiej sprawie równa jest różnicy pomiędzy wysokością składki wskazywaną (zapłaconą) przez odwołującego się i składką należną, ustaloną w zaskarżonej decyzji za sporny okres - art. 22 w związku z art. 398² § 1 k.p.c. (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 sierpnia 2014 r., I UZ 7/14, LEX nr 1500663; z dnia 21 kwietnia 2015 r., II UZ 8/15, OSNP 2017 nr 3, poz. 34; z dnia 20 kwietnia 2016 r., II UZ 1/16, LEX nr 2054096; z dnia 11 sierpnia 2016 r., II UZ 32/16, LEX nr 2113370 oraz z dnia 29 listopada 2016 r., II UZ 49/16, LEX nr 2202501 i II UZ 50/16, LEX nr 2191457).

Uzasadniając swoje zapatrywania, co do charakteru sprawy będącej przedmiotem rozpoznania, żalący się przywołuje pogląd zawarty w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 14 października 2020 r., I UZ 16/20 (LEX nr 3068798). Nie dostrzega on jednak, że w postanowieniu tym Sąd Najwyższy wyraźnie zaznaczył, że sprawa, która dotyczy podmiotu zobowiązanego do zapłaty składki jest sprawą o prawa majątkowe, w których dopuszczalność skargi kasacyjnej uzależniona jest od wartości przedmiotu zaskarżenia nie niższej niż 10.000 zł (art. 398² § 1 k.p.c.). Sąd Najwyższy podkreślił przy tym, że zdezaktualizował się pogląd zawarty w postanowieniu z dnia 30 sierpnia 2018 r., I UZ 19/18, że jeżeli decyzja ustala, że ubezpieczony podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako pracownik u płatnika składek, a jako podstawę jej wydania powołuje art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 oraz art. 13 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, to należy przyjąć, że przedmiotem sprawy jest podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy, a zatem dopuszczalność skargi kasacyjnej nie jest uzależniona od wartości przedmiotu zaskarżenia - art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c., który bazował na uprzedniej treści

art. 83 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w której nie rozróżniano sprawy o ustalenie podlegania ubezpieczeniu od sprawy o ustalenie płatnika składek.

Żalący się nietrafnie zatem powołuje się na pogląd wyrażony w postanowieniu z dnia 14 października 2020 r., I UZ 16/20, gdyż (wbrew jego intencjom) potwierdza on stanowisko Sądu Apelacyjnego, że w sprawie będącej przedmiotem rozpoznania, dopuszczalność skargi kasacyjnej uzależniona jest od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Z tych względów Sąd Najwyższy oddalił zażalenie na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.